

របាយការណ៍ស្តីពីសមិទ្ធផល

ដែលក្រសួងការបរទេសនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ២០១៦

- សូមគោរពឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី
- សូមគោរព ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី ជាទីរាប់អាន

ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាត រាយការណ៍ជូនអង្គសន្និបាត ពីខ្លឹមសារសំខាន់ៗស្តីពីសមិទ្ធផលដែលក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ២០១៦កន្លងទៅ និងទិសដៅការងារក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ដូចតទៅនេះ៖

I. សមិទ្ធផលឆ្នាំ២០១៦

ស្ថិតនៅចំពោះមុខការវិវឌ្ឍផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃភូមិសាស្ត្រនយោបាយ នៅក្នុងតំបន់និងពិភពលោក ដោយផ្អែកលើគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ បានខិតខំយ៉ាងប្តូរផ្តាច់ ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមដែលរាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនប្រគល់ឲ្យ ក្នុងការការពារផលប្រយោជន៍ប្រទេសជាតិនៅលើឆាកអន្តរជាតិ តាមរយៈការធ្វើសមាហរណកម្មកម្ពុជាចូលក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ ការពង្រឹងពង្រីកចំណងមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏ល្អប្រសើរជាមួយប្រទេសជិតខាង និងបណ្តាប្រទេសទាំងអស់ក្នុងពិភពលោក រួមចំណែកការពារឯករាជ្យជាតិ អធិបតេយ្យ និងបូរណភាពដែនដីនិងការអភិវឌ្ឍន៍ ។

១១ខែបានកន្លងផុត ក្រោមការចង្អុលបង្ហាញប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ការបន្សល់ទុកនូវស្នាដៃដ៏ថ្លៃថ្លារបស់ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហោ ណាំហុង ក្នុងការបំពេញបេសកកម្មការទូតដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម និងក្រោមការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃរបស់ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ប្រាក់ សុខុន ថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ត្រី បុគ្គលិកគ្រប់ស្រទាប់ជាន់ថ្នាក់នៃក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ បានពង្រឹងផែនការសកម្មភាពរួមគ្នាធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលដ៏ច្រើនគួរជាទីមោទនសម្រាប់ប្រទេសជាតិមាតុភូមិ ទាំងនៅក្នុងកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រសួង ទាំងការងារការទូតនៅលើឆាកអន្តរជាតិ ។

នៅផ្ទៃក្នុងក្រសួង កំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្ត សមស្របតាមអនុសាសន៍ដ៏មានសារៈសំខាន់របស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** តាមពាក្យស្លោក៖ «**ឆ្លុះកញ្ចក់ ងូតទឹក ដុះក្រែល**» សំដៅអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ជំរុញនិងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងារ ទំនើបកម្មនិងកែលម្អសេវាសាធារណៈ និងធ្វើឲ្យជីវភាពមន្ត្រីរាជការកាន់តែប្រសើរឡើង ។ ដោយឡែក ការងារបំពេញភារកិច្ចទំនាក់ទំនងការទូត និងការពង្រឹងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី និងពហុភាគីសម្រេចបានលទ្ធផលគួរឲ្យកត់សម្គាល់ដែលមានជាអាទិ៍ដូចតទៅនេះ៖

ក. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី

គិតមកដល់ឆ្នាំ២០១៦ កម្ពុជាបានផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងការទូតជាមួយប្រទេសទាំងអស់ក្នុងពិភពលោកចំនួន ១៧១ប្រទេស និងបានបង្កើតគណៈកម្មការអន្តររដ្ឋាភិបាលជាមួយប្រទេសចំនួន២ គណៈកម្មការចម្រុះទ្វេភាគីជាមួយប្រទេសចំនួន១១ និងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នយោបាយជាមួយ១៨ប្រទេស ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្ពុជាមានស្ថានតំណាងនៅបរទេសចំនួន៥៥ (ស្ថានទូត២៤ ស្ថានតំណាងអចិន្ត្រៃយ៍៤ ស្ថានអគ្គកុងស៊ុល១០ និងស្ថានកុងស៊ុលកិត្តិយស១៧)។

តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី កម្ពុជាបានទទួលផលប្រយោជន៍ជាដំនូយផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសក្នុងវិស័យជាច្រើន ដូចជា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស អប់រំ សុខាភិបាល កសិកម្ម អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ...។ល។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌ ពាណិជ្ជកម្ម វិនិយោគ និងទេសចរណ៍បរទេសមកទស្សនានៅកម្ពុជាកាន់តែមានការកើនឡើង។

ក.១. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគីនៅតំបន់អាស៊ី

ប្រទេសសំខាន់ៗដែលជាដៃគូអភិវឌ្ឍមានដូចតទៅនេះ៖

- ជាមួយប្រទេសចិន

ជាការគួរឲ្យកត់សម្គាល់ទំនាក់ទំនងមិត្តភាពជាប្រពៃណី និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយផ្លែផ្កា កម្ពុជា-ចិន ត្រូវបានពង្រឹងពង្រីក និងធ្វើឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅថែមទៀតរហូតឈានដល់កម្រិត «ភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ» កាលពីថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០ ។ ក្នុងឱកាសទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋរបស់ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតី ស៊ី ជិនពីង កាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកសារកិច្ចសហប្រតិបត្តិការចំនួន៣១លើវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជនត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ។ រដ្ឋាភិបាលចិនបានផ្តល់ជំនួយឥតសំណងចំនួន ១២០០លានយ៉នសម្រាប់ការសាងសង់អាគារមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពកម្ពុជា-ចិន មន្ទីរពេទ្យត្បូងឃ្មុំ និងកម្មវិធីសម្បទានប្រមាណ ២៩០លានដុល្លារអាមេរិកសម្រាប់អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រវែកជំហានទី២ ការសាងសង់ផ្លូវ និង ខ្សែបណ្តាញ អគ្គីសនី និងបានផ្តល់អាហារូបករណ៍ដល់និស្សិតកម្ពុជាជាង២០០នាក់ (២០១៦-២០១៧) ។ គិតត្រឹមខែធ្នូឆ្នាំ២០១៦ ទំហំពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា-ចិនបានកើនឡើងលើស៥ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ។

- ជាមួយប្រទេសវៀតណាម

ស្របតាមពាក្យស្លោក «ភាពជាអ្នកជិតខាងល្អ មិត្តភាពជាប្រពៃណី កិច្ចសហប្រតិបត្តិការគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនិងយូរអង្វែង» ទំនាក់ទំនងមិត្តភាពយូរលង់រវាងកម្ពុជានិងវៀតណាម ត្រូវបានពង្រឹងពង្រីកកាន់តែស៊ីជម្រៅលើមូលដ្ឋានការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក។ នៅក្នុងឱកាសទស្សនកិច្ច សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី កាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ កិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការចំនួន០៣ លើវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ ការផ្ទេរទណ្ឌិត និង វប្បធម៌ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ។ ដោយឡែក នៅក្នុងឱកាសទស្សនកិច្ចឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី កាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពជំរុញពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសទាំងពីរឲ្យកើនឡើងដល់៥ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ព្រមទាំងពន្លឿនការដោះស្រាយឲ្យបានឆាប់បញ្ហាព្រំដែនដែលនៅសេសសល់។ ទំហំពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជានិងវៀតណាមក្នុងខែដើមឆ្នាំ ២០១៦ មានចំនួនប្រមាណ ៧៨០លាន ដុល្លារអាមេរិក ។ បច្ចុប្បន្ននិស្សិតអាហារូបករណ៍កម្ពុជា កំពុងសិក្សារយៈពេលខ្លីនិងវែងនៅវៀតណាម មានចំនួន ៩៥០នាក់ ។

- ជាមួយប្រទេសថៃ

ចំណងទំនាក់ទំនងមិត្តភាពជាប្រពៃណី ភាពជាអ្នកជិតខាងល្អ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជិតស្និទ្ធលើគ្រប់វិស័យរវាងប្រទេសទាំងពីរត្រូវបានពង្រឹងពង្រីកឥតឈប់ឈរនិងបានឈានឡើងដល់កម្រិត «ភាពជាដៃគូសន្តិភាពនិងវិបុលភាព» ។ ក្នុងឱកាសទស្សនកិច្ច ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ប្រាក់ សុខុន កាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ភាគីទាំងពីរបានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ស្តីពីការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលសំចតទទួលជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស និងជនងាយរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ ក្រោមជំនួយឥតសំណងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលថៃ។ កម្ពុជានិងថៃក៏បានឯកភាពសហការគ្នាពង្រីកនិងលើកកម្ពស់ទំហំពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគី តាមរយៈការអភិវឌ្ឍផ្លូវគោក ផ្លូវដែក និងផ្លូវសមុទ្រ ដើម្បីតភ្ជាប់ប្រទេសទាំងពីរ និងការបើកច្រកទ្វារអន្តរជាតិ និងបានចុះហត្ថលេខាលើឥណទានសម្បទានសម្រាប់គម្រោងរៀបចំច្រកទ្វារអន្តរជាតិស្ទឹងបត់ និងផ្លូវតភ្ជាប់ផ្លូវជាតិលេខ៥ចំនួន៩២៨លានបាត និងជំនួយឥតសំណងចំនួន១៧០លានបាតសម្រាប់សាងសង់ស្ពានស្ទឹងបត់។ បច្ចុប្បន្ន និស្សិតកម្ពុជាចំនួន១៩៣នាក់កំពុងសិក្សានៅប្រទេសថៃកំរិតបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ មធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស បរិញ្ញាបត្រ និងបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ។

- ជាមួយប្រទេសជប៉ុន

ក្រោយពីទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-ជប៉ុនត្រូវបានតម្លើងដល់កម្រិតជា«ដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រ»នៅឆ្នាំ២០១៣ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសទាំងពីរទទួលបានលទ្ធផលប្រកបដោយផ្លែផ្កា និងរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ស្ទើរគ្រប់វិស័យ ។ កាលពីខែ

កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ ការហោះហើរត្រង់ពីតូក្យូ-ភ្នំពេញ-តូក្យូ ត្រូវបានចាប់ផ្តើមឡើង ។ រដ្ឋាភិបាលជប៉ុនបានផ្តល់ជំនួយឥតសំណងចំនួន៤៧១៥លានយ៉េនសម្រាប់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស បណ្តាញចែកចាយអគ្គិសនី សមាហរណកម្មសម្ភាគមីន និងចរាចរណ៍នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ។ ជាមួយគ្នានេះ ជប៉ុនបានផ្តល់អ្នកជំនាញនិងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចំនួន៧២នាក់ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ លើវិស័យសុខាភិបាល អប់រំ អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ កីឡា និងកសិកម្ម ។ និស្សិតកម្ពុជាដែលកំពុងសិក្សានៅប្រទេសជប៉ុនមានចំនួន៥០៩នាក់ និងនិស្សិតយោធាមានចំនួន១១នាក់ ។ កម្មសិក្សាការីកម្ពុជានៅជប៉ុនមានចំនួនប្រមាណ៣.៣០០នាក់ ដែលកំពុងហ្វឹកហ្វឺនផ្នែកកសិកម្ម នេសាទ សំណង់ ផលិតកម្មអាហារ កាត់ដេរ គ្រឿងយន្ត និងលោហធាតុ។

- ជាមួយសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ

ក្នុងរយៈពេល១៩ឆ្នាំកន្លងមកនេះ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-កូរ៉េប្រកបដោយផ្លែផ្កា រវាងកម្ពុជា និងកូរ៉េ មានការរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ស្ទើរគ្រប់វិស័យ។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី៣នៃគណៈកម្មការចម្រុះកម្ពុជា-កូរ៉េ កាលពីខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ នៅភ្នំពេញ ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពពង្រីកទំហំពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីឲ្យបាន២ពាន់លានដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០២០ ។ កូរ៉េបានផ្តល់ជំនួយឥតសំណងប្រមាណ២៣លានដុល្លារអាមេរិកសម្រាប់វិស័យអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល កសិកម្ម សាធារណការ សុខាភិបាល អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ហិរញ្ញវត្ថុ ផ្សារមូលបត្រ និងវប្បធម៌។ កូរ៉េបានផ្តល់កម្ចីសម្បទានចំនួនជាង១៣លានដុល្លារអាមេរិកសម្រាប់អភិវឌ្ឍស្ទឹងសៀមរាបជំហានទី២ និងបានផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលខ្លីដល់មន្ត្រីរាជការចំនួន១០៨នាក់ និងផ្តល់អាហារូបករណ៍ថ្នាក់អនុបណ្ឌិតចំនួន២០កន្លែង នៅសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ ។

- ជាមួយប្រទេសឥណ្ឌា

ឥណ្ឌាជាប្រទេសកាន់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យទីមួយក្នុងតំបន់ ដែលបានទទួលស្គាល់សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា និងបានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងការទូតឡើងវិញនៅឆ្នាំ១៩៨១ ។ ទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសទាំងពីរត្រូវបានពង្រឹងពង្រីកនៅក្នុងវិស័យ អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស អប់រំ យោធា កសិកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម វប្បធម៌ ការអភិរក្សនិងការជួសជុលប្រាសាទ ។ល។ រយៈពេល៦ខែដើមឆ្នាំ២០១៦ ទំហំពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា-ឥណ្ឌាមានចំនួន ៥៨,៥២លានដុល្លារអាមេរិក ឥណ្ឌាបានបោះទុនវិនិយោគនៅកម្ពុជាមានចំនួន១០៨លានដុល្លារអាមេរិក និងបានផ្តល់ឲ្យមន្ត្រីកម្ពុជាចំនួន ១២៩នាក់ បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លីនៅឥណ្ឌា ។

ក.២. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគីជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់អឺរ៉ុប

បច្ចុប្បន្នកម្ពុជាមានទំនាក់ទំនងការទូតជាមួយប្រទេសចំនួន៥០នៅតំបន់អឺរ៉ុប ដែលជាទីផ្សារមួយដ៏សំខាន់សម្រាប់ផលិតផលកម្ពុជា ហើយប្រទេសមួយចំនួននៅក្នុងតំបន់អឺរ៉ុបនេះ ជាប្រទេសផ្តល់ជំនួយដ៏សំខាន់ដល់កម្ពុជាផងដែរ ។ ជារួមនៅឆ្នាំ២០១៦កន្លងមក ទំនាក់ទំនងទ្វេភាគីរវាងកម្ពុជានិងបណ្តាប្រទេសនៅតំបន់អឺរ៉ុប មានការរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ក្នុងវិស័យការទូត សេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម វិនិយោគ ទេសចរណ៍ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។

ប្រទេសសំខាន់ៗដែលជាដៃគូអភិវឌ្ឍមានដូចតទៅនេះ ៖

- ជាមួយសហព័ន្ធរុស្ស៊ី

ឆ្នាំ ២០១៦ ត្រូវបានចាត់ទុកជាឆ្នាំពិសេស ដែលប្រទេសទាំងពីរ កម្ពុជា-រុស្ស៊ីបានប្រារព្ធខួបលើកទី៦០នៃទំនាក់ទំនងការទូត ហើយជាឱកាសមួយដែលកម្ពុជានិងរុស្ស៊ីបានគូសបញ្ជាក់សាជាថ្មី ពីមិត្តភាពដ៏រឹងមាំប្រកបដោយភាពទុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមកនិងឈានទៅដល់ការពង្រឹងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយផ្លែផ្កា ។ នៅក្នុងឱកាសទស្សនកិច្ចសម្តេចតេជោ នៅរុស្ស៊ី កាលពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកសារចំនួន៨លើវិស័យយុត្តិធម៌ កិច្ចការនគរបាល បច្ចេកទេសយោធា ទូរគមនាគមន៍និងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន កីឡា ពាណិជ្ជកម្មនិងវិនិយោគ និងថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ ត្រូវបានចុះហត្ថ

លេខ ។ ជាការគួរឲ្យកត់សម្គាល់ នៅក្នុងឱកាសទស្សនកិច្ច **ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ប្រាក់ សុខុន** នៅរុស្ស៊ី កាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ **ឯកឧត្តមសីហ្គេ ឡារ៉ូរី** បានចាត់ទុកកម្ពុជាជាដៃគូយូរអង្វែងនិងគួរឲ្យទុកចិត្តនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។

- ជាមួយសាធារណរដ្ឋបារាំង

បារាំងគឺជាដៃគូយ៉ាងសំខាន់របស់កម្ពុជាក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច សង្គម វប្បធម៌ វិនិយោគ ។ ក្នុងឱកាស ទស្សនកិច្ចការងារនៅសាធារណរដ្ឋបារាំងកាលពីខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ **ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ប្រាក់ សុខុន** បានជួប ពិភាក្សាការងារជាមួយ **ឯកឧត្តម ហ្សង់ ម៉ាក់ អ៊ែរ៉ូល** រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសនិងអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិបារាំង ដោយផ្ដោតសំខាន់ លើការពង្រឹងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យវប្បធម៌បេតិកភណ្ឌ ការវិនិយោគ ការផ្តល់ឥណទានពីទីភ្នាក់ងារ អភិវឌ្ឍន៍បារាំង ទេសចរណ៍ និងអាហារូបករណ៍ ។ ជាមួយគ្នានេះ សន្និសីទក្រោមប្រធានបទ «ស្មារតីនៃសុន្ទរកថាទីក្រុង ភ្នំពេញ និងប្រទេសកម្ពុជា» ដើម្បីរំលឹកខួបលើកទី៥០ឆ្នាំនៃដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ឧត្តមសេនីយ៍ **Charles de Gaulle** អតីតប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋបារាំងនៅកម្ពុជា បានប្រព្រឹត្តទៅកាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ។ ក្នុងរយៈពេល៦ខែ ដើមឆ្នាំ២០១៦ ទំហំពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា-បារាំង មានចំនួនប្រមាណ ២០៤លានដុល្លារអាមេរិក (បារាំងបាននាំចូលអង្ករពី កម្ពុជាចំនួន**៤៨.២២៧តោន** ក្នុងរយៈពេល៨ខែ ដើមឆ្នាំ២០១៦) ។

- ជាមួយប្រទេសផ្សេងទៀតនៅអឺរ៉ុប

ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាល**អាណ្លីម៉ង់**បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ច សហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនិងហិរញ្ញវត្ថុមានទឹកប្រាក់ជាង**៤០លានអឺរ៉ូ ស៊ីស**បានផ្តល់ជំនួយដល់កម្ពុជាចំនួន**៣០ លានហ្វ្រង់ស្វីស** (ប្រហែល**៣១លានដុល្លារអាមេរិក**) សម្រាប់ឆ្នាំ**២០១៣-២០១៧** លើវិស័យ**ជំរះ មន្ទីរពេទ្យគន្ធបុប្ផា អភិបាលកិច្ច កសិកម្មនិងសន្តិសុខស្បៀង** និងការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ **អង់គ្លេស**បានផ្តល់អាហារូបករ ណ៍**Chevening** ថ្នាក់ក្រោយឧត្តមសិក្សាចំនួន**២០កន្លែង**ដល់និស្សិតកម្ពុជា **ស៊ុយអែត**បានផ្តល់ជំនួយដល់កម្ពុជាចំនួន**១ ពាន់លានក្រោនស៊ុយអែត**សម្រាប់ឆ្នាំ**២០១៤**ដល់**២០១៨** ដើម្បីអនុវត្តគម្រោងលើកកម្ពស់សិទ្ធិមនុស្ស ប្រជាធិបតេយ្យ និងនីតិវិធី អប់រំនិងទីផ្សារការងារ និងអាកាសធាតុនិងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។ល។

ក.៣. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជាជាមួយប្រទេសក្នុងទ្វីបអាមេរិក

បច្ចុប្បន្ននេះ កម្ពុជាមានទំនាក់ទំនងការទូតជាមួយ**២៨ប្រទេស**នៅតំបន់អាមេរិក។ ទំនាក់ទំនង ទ្វេភាគីរវាងកម្ពុជា និងបណ្តាប្រទេសនៅតំបន់អាមេរិក មានការរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ក្នុងវិស័យការទូត សេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម វិនិយោគ កសិកម្ម ទេសចរណ៍ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។

- ជាមួយសហរដ្ឋអាមេរិក

ទំនាក់ទំនងមិត្តភាពនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងកម្ពុជា និងសហរដ្ឋអាមេរិកមានការរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់។ នៅក្នុងឆ្នាំ**២០១៦** ភាគីទាំងពីរបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធី សុខភាពសាធារណៈ និងការអប់រំ« ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន **២៤លានដុល្លារអាមេរិក**សម្រាប់ កម្មវិធីកសិកម្មនិងបរិស្ថាន ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួនជាង**១១លានដុល្លារអាមេរិក**សម្រាប់ឆ្នាំ**២០១៦**។ អាមេរិកបានផ្តល់ការអនុគ្រោះពន្ធដល់កម្ពុជា លើការនាំចេញផលិតផលសម្រាប់ការធ្វើដំណើរ (កាបូបដាក់ខោអាវ កាបូបយួរ...) និងផ្តល់ជំនួយចំនួនជាង**១២ម៉ឺន ដុល្លារអាមេរិក**ក្រោមមូលនិធិឯកអគ្គរដ្ឋទូតសម្រាប់អភិរក្សវប្បធម៌ដើម្បីអភិរក្សប្រាសាទចំនួន**២៤កន្លែង**នៅកម្ពុជា។

- ជាមួយបណ្តាប្រទេសផ្សេងទៀតនៅតំបន់អាមេរិក

កម្ពុជាមានទំនាក់ទំនងមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការល្អប្រសើរជាមួយបណ្តាប្រទេសជាច្រើនផ្សេងទៀតនៅ តំបន់អាមេរិក ជាពិសេសជាមួយ៖ **កាណាដា គុយបា ប្រេស៊ីល អាហ្សង់ទីន ម៉ិចស៊ិក កូឡុំប៊ី ឈីលី និងអេក្វាទ័រ** ដែលក្នុង ចំនួននេះ ទំនាក់ទំនងរវាងកម្ពុជា និងគុយបា ជាទំនាក់ទំនងមិត្តភាពប្រពៃណីដ៏យូរអង្វែង ត្រូវបានពង្រឹងពង្រីកជាបន្ត

បន្ទាប់ ។ ជាមួយនឹងការជួយឧបត្ថម្ភដល់កម្ពុជាក្រោយថ្ងៃរំដោះឆ្នាំ១៩៧៩ ពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុលពត គុយបា នៅ បន្តជួយអភិវឌ្ឍកម្ពុជា ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យសិក្សាធិការ និងសុខាភិបាល ។ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ និស្សិតកម្ពុជា ចំនួន២២នាក់ កំពុងសិក្សានៅគុយបា ដែលភាគច្រើនសិក្សាលើជំនាញសុខាភិបាល ។

ក.៤. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជាជាមួយប្រទេសនៅទ្វីបអាហ្វ្រិក-មជ្ឈិមបូព៌ា

រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ កម្ពុជាបានសម្រេចភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងការទូតជាមួយប្រទេសនៅតំបន់អាហ្វ្រិកចំនួន៤៧ ក្នុងចំណោមប្រទេស ៥៤ នៅតំបន់អាហ្វ្រិក ។ ក្នុងចំណោមប្រទេសទាំងអស់នោះ ប្រទេសដែលមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធ ជាមួយកម្ពុជាក្នុង វិស័យនយោបាយ ពាណិជ្ជកម្ម អប់រំ វប្បធម៌ និងទេសចរណ៍ មានជាអាទិ៍ អេហ្ស៊ីប ម៉ារ៉ុក អាល់ហ្សេរី ស៊ីរីស្តូល និងអាហ្វ្រិកខាងត្បូង ។ល។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦ កម្ពុជាបានសម្រេចបើកស្ថានទូតនៅទីក្រុងតែរេប្រទេសអេហ្ស៊ីប និងបានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងការទូតជាមួយប្រទេសអ៊ីស្រាអែល ។

ខ. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការថ្នាក់អនុតំបន់ និងតំបន់

ខ.១. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការថ្នាក់អនុតំបន់

- កម្ពុជាបានចូលរួមក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការថ្នាក់អនុតំបន់សំខាន់ៗមាន៖
- **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេគង្គ៖** កិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្តោតសំខាន់លើ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការគ្រប់គ្រងនិង អភិវឌ្ឍន៍ ធនធានទឹក សេដ្ឋកិច្ចឆ្លងដែន ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ល។
 - **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ឡាវ-មីយ៉ាន់ម៉ា-វៀតណាម (CLMV)៖** ក្នុងឆ្នាំ២០១៦កន្លងទៅ ថ្នាក់ដឹកនាំបាន ឯកភាពពន្លឿនការសាងសង់និងកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធតាមច្រករបៀងសេដ្ឋកិច្ច សម្រួលការដឹកជញ្ជូន តាមផ្លូវអាកាស ជំរុញពាណិជ្ជកម្មនិងបង្កើតទីផ្សារតាមព្រំដែន ជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យឧស្សាហកម្ម ព្រមទាំងជំរុញវិស័យទេសចរណ៍រវាងប្រទេសទាំងបួនដើម្បីប្រែក្លាយទៅជា «ប្រទេសបួនទិសដៅតែមួយ» ។
 - **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ឡាវ-វៀតណាម (CLV) ៖** ១៥គម្រោងអាទិភាព និងកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការ លើកកម្ពស់និងការសម្រួលពាណិជ្ជកម្មក្នុងតំបន់CLV ត្រូវបានអនុម័តកាលពីខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ នៅក្នុង ឱកាសកិច្ចប្រជុំកំពូល កម្ពុជា-ឡាវ-វៀតណាមលើកទី៩ នៅខេត្តសៀមរាប ។
 - **យុទ្ធសាស្ត្រកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចមេគង្គចៅប្រាយ៉ាអាយ៉ាវ៉ាឌី (ACMECS) ៖** កិច្ចប្រជុំកំពូលលើក ទី៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ បានសម្រេចជំរុញការភ្ជាប់ការដឹកជញ្ជូន ពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែងសហគ្រាសធុន តូចនិងមធ្យម ពន្លឿនការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពទេសចរណ៍ ACMECS (២០១៦-២០១៨) និងជំរុញ ការអភិវឌ្ឍលើវិស័យកសិកម្ម និងពាណិជ្ជកម្មលើផលិតផលកសិកម្ម ។

ខ.២. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការថ្នាក់តំបន់

- ជាមួយអាស៊ាន

កម្ពុជាបានចូលរួមសហការយ៉ាងសកម្មជាមួយនឹងប្រទេសសមាជិកអាស៊ានផ្សេងទៀត ដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវ គោលដៅរបស់អាស៊ានជាសហគមន៍មួយដោយផ្អែកលើវិធានច្បាប់ យកចិត្តទុកដាក់លើប្រជាជន និងយកប្រជាជនជាស្នូល ស្របតាម "ទស្សនវិស័យតែមួយ អត្តសញ្ញាណតែមួយ សហគមន៍តែមួយ" ។

- នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦កន្លងទៅនេះ កម្ពុជាបានចូលរួមកិច្ចប្រជុំជាច្រើនរបស់អាស៊ាន ដែលមានជាអាទិ៍៖
- កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី២៨ និងទី២៩ កិច្ចប្រជុំកំពូលរំលឹកខួបអនុស្សាវរីយ៍២៥ឆ្នាំនៃទំនាក់ទំនង អាស៊ាន-ចិន កិច្ចប្រជុំកំពូលរំលឹកខួបអនុស្សាវរីយ៍២០ឆ្នាំនៃទំនាក់ទំនងអាស៊ាន-រុស្ស៊ី កិច្ចប្រជុំកំពូល ពិសេសរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ាន-សហរដ្ឋអាមេរិកនិងកិច្ចប្រជុំកំពូលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតសរុបចំនួន១១កិច្ចប្រជុំ។

- កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានចង្អៀត កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានលើកទី៤៩ កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានក្រៅផ្លូវការ កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានពិសេសស្តីពីបញ្ហារូហ៊ីនយ៉ា កិច្ចប្រជុំពិសេសនៃរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន-ចិន វេទិកាតំបន់អាស៊ាន និងកិច្ចប្រជុំថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតសរុបមានចំនួន២៣កិច្ចប្រជុំ។

- កិច្ចប្រជុំឧត្តមនាយកដ្ឋានអាស៊ាន ថ្នាក់អគ្គនាយក និងកម្រិតដទៃទៀតសរុបចំនួន៩៦កិច្ចប្រជុំ ។

- ជាលទ្ធផល កិច្ចប្រជុំកំពូលបានអនុម័ត៖ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពី **អាស៊ានមួយ ការឆ្លើយតបតែមួយ ការឆ្លើយតបរបស់អាស៊ាន តែមួយទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយនានានៅក្នុងតំបន់ និងនៅក្រៅតំបន់ - ផែនការការងារទី៣នៃគំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់សមាហរណកម្មអាស៊ាន - ផែនការមេស្តីពីការតភ្ជាប់អាស៊ានឆ្នាំ២០២៥ - ការផ្លាស់ប្តូរពីការងារក្រៅប្រព័ន្ធនៅជាការងារក្នុងប្រព័ន្ធដើម្បីឆ្ពោះទៅរកការលើកកម្ពស់ការងារសមរម្យនៅក្នុងអាស៊ាន - សេចក្តីប្រកាសរួមអាស៊ាន ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់សន្និសីទលើកទី២២នៃភាគី អនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ល។**

- នៅក្នុងរាល់កិច្ចប្រជុំ កម្ពុជាបានខិតខំចូលរួមចំណែកបន្តបន្ថយភាពតានតឹងនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូងតាមរយៈការចូលរួមសម្របសម្រួលទំនាក់ទំនងអាស៊ាន-ចិនដោយឈរលើដំហរអព្យាក្រឹត្យ និងជំរុញការដោះស្រាយជម្លោះដោយភាគីពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ ដោយសន្តិវិធីស្របតាមច្បាប់អន្តរជាតិ ។ ជាការគួរឲ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានលើកទី៤៩ នៅទីក្រុងវៀងច័ន្ទ ឆ្នាំ២០១៦ **ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ប្រាក់ សុខុន** បានខិតខំសម្របសម្រួលរវាងសមាជិកអាស៊ាន និងចិន ជៀសវាងបាននូវការផ្ទុះជម្លោះកាន់តែខ្លាំង រក្សាបានទំនាក់ទំនងអាស៊ាន-ចិន រហូតឈានដល់ការសម្រេចចេញបាននូវសេចក្តីប្រកាសរួមរបស់កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន។ ជាមួយគ្នានេះកម្ពុជានឹងបន្តលើកទឹកចិត្តអាស៊ាន និងចិន អនុវត្តសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីការប្រតិបត្តិរបស់ភាគីនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង (DOC) ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងឆ្នាំ២០០២ ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងបានពេញលេញ និងបន្តគាំទ្រដល់ដំហានទៅមុខជាវិជ្ជមាន ដើម្បីបញ្ចៀសការប្រឈមមុខ ឬការប៉ះទង្គិចណាមួយនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង ព្រមទាំងបង្កើតនូវបរិយាកាសអំណោយផល ដើម្បីឈានទៅសម្រេចឱ្យបាននូវក្រុមប្រតិបត្តិនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង (COC) ឲ្យបានឆាប់។

- យោងតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់កម្ពុជា “មជ្ឈមណ្ឌលតំបន់អាស៊ានសម្រាប់សកម្មភាពមិន(ARMAC)” ត្រូវបានសម្រេចបង្កើតក្នុងឆ្នាំ២០១២ និងសម្ពោធដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ ។

- **ជាមួយសហភាពអឺរ៉ុប** (European Union)

កម្ពុជាមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយសហភាពអឺរ៉ុប បន្ទាប់ពីភាគីទាំងពីរបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងកម្ពុជា-សហភាពអឺរ៉ុប នៅថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៧ ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍ ការការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយចីរភាពនូវធនធានធម្មជាតិ។

- កម្ពុជា-សហភាពអឺរ៉ុប បានចុះហត្ថលេខាលើកម្មវិធីវិធានាំពហុឆ្នាំ២០១៤-២០២០ (Multi-Annual Indicative Program-MIP) នៅថ្ងៃទី២៨ ឧសភា ២០១៥ មានទឹកប្រាក់៤១០លានអឺរ៉ូ សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ អប់រំ អភិបាលកិច្ចល្អ ។ល។

- រយៈពេល៦ខែដើមឆ្នាំ២០១៦ ទំហំពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជាជាមួយសហភាពអឺរ៉ុបមានចំនួនប្រមាណ ២១៥៩,៨៣លានដុល្លារអាមេរិក ។

ដោយឡែក កម្ពុជាក៏មានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការល្អប្រសើរជាមួយអង្គការតំបន់ផ្សេងទៀត ដែលមានជាអាទិ៍ «អង្គការប្រុងកូហ្គីនី» «កិច្ចប្រជុំអាស៊ីអឺរ៉ុប (ASEM)» «កិច្ចសន្ទនាស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ី (ACD)» «សន្និសីទស្តីពីអន្តរសកម្មភាព និងវិធានការកសាងទំនុកចិត្តនៅអាស៊ី (CICA)» ។ល។

គ. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការអន្តរជាតិ

ជារួម កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងកម្ពុជាជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិ ជាពិសេសជាមួយក្រុមភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំកម្ពុជានិងអង្គការអន្តរជាតិនានាមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ទោះបីជាក្នុងឆ្នាំ២០១៦មានបញ្ហាប្រឈមខ្លះៗពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សបង្កឡើងដោយការិយាល័យឧត្តមស្នងការសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប នៅភ្នំពេញយ៉ាងក៏ដោយ ។ ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួងការបរទេសនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ បានធ្វើឲ្យសម្រេចសមិទ្ធផលផ្សេងៗគ្នរជាទីមោទនៈក្នុងការលើកកម្ពស់មុខមាត់ប្រទេសជាតិលើវេទិកាអន្តរជាតិ តាមរយៈការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម និងសហការជាមួយអង្គការអន្តរជាតិនានាដូចខាងក្រោម៖

- អង្គការសហប្រជាជាតិ

- ចូលរួមគាំទ្រសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់គណៈកម្មាធិការទាំង៦ និងរបស់កិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់ មហាសន្និបាត អ.ស.ប ចំនួន១៧៣ ដែលក្នុងចំនួននេះកម្ពុជាបានចូលជាប្រទេសតាក់តែងសេចក្តីសម្រេចចិត្ត (Co-sponsor) ចំនួន៦ បោះឆ្នោតគាំទ្រសេចក្តីសម្រេចចិត្តចំនួន៥៤ បោះឆ្នោតប្រឆាំងចំនួន៧ បោះឆ្នោតអនុប្បវាទចំនួន២ ចូលរួមជាក្នុងសង្គមស៊ីសចំនួន១០២ និងប្រកាន់ជំហរអវត្តមានចំនួន២។
- កម្ពុជាបានដាក់បេក្ខភាពជាអនុប្រធានសម័យប្រជុំមហាសន្និបាតអ.ស.បលើកទី៧៣ សម្រាប់អាណត្តិចាប់ពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ដល់ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ និងនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចសង្គម អ.ស.បECOSOC ក្នុងអាណត្តិឆ្នាំ២០១៩ ។
- កម្ពុជាបានទទួលការគាំទ្រជាឯកច្ឆ័ន្ទធ្វើជាប្រធានសម័យប្រជុំលើកទី១១ របស់គណៈកម្មាធិការនៃអនុសញ្ញា ទីក្រុងឡាអេឆ្នាំ១៩៥៤ ស្តីពីការការពារបេតិកភ័ណ្ឌវប្បធម៌ក្នុងត្រាមានដម្លោះប្រដាប់អាវុធពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ។
- ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ឆ្នាំ២០១៧ កម្ពុជាបានបញ្ជូនកងកម្លាំងចូលរួមថែរក្សាសន្តិភាពពិភពលោកក្រោមក្របខ័ណ្ឌ អ.ស.ប មានចំនួន៤.៣៦៧នាក់ (ស្ត្រី១៦៧នាក់) ទៅប្រទេស៨៖ ម៉ាលី លីប៊ង់ ស៊ីដង់ ស៊ីដង់ខាងត្បូង អាហ្វ្រិក កណ្តាល ស៊ីប ស៊ីរី និងឆាដ។

- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៃកម្ពុជានិងអង្គការអន្តរជាតិ

ប្រទេសកម្ពុជាមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយផ្លែផ្កាជាមួយអង្គការអន្តរជាតិមួយចំនួនដែលមានជាអាទិ៍៖ វេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកស្តីពីអាស៊ាន (កម្ពុជានឹងធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៃវេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកស្តីពីអាស៊ាន នៅថ្ងៃទី ១០-១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ) អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក (កម្ពុជាត្រូវបានជ្រើសរើសធ្វើជាប្រធានសម្របសម្រួលក្រុមប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ក្រោមក្របខណ្ឌអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក នៅថ្ងៃទី១៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦) ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ADB (កម្ពុជា និងADBបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទានដែលមានទឹកប្រាក់សរុប ២១៣លានដុល្លារអាមេរិក) ។

ឃ. កិច្ចការច្បាប់ កុខសីល និងព្រំដែន

- មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះកម្ពុជាបានលើកលែងទិដ្ឋាការជាមួយប្រទេសចំនួន២៩ប្រទេស ។

- កម្ពុជាបានស្នើសុំអាមេរិកផ្អាកបណ្តោះអាសន្នការអនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាស្តីពីការធ្វើមាតុភូមិ និងវិវត្តន៍ពលរដ្ឋខ្មែរពីសហរដ្ឋអាមេរិកមកកម្ពុជា ដើម្បីសិក្សានិងធ្វើវិសោធនកម្មអនុស្សរណៈនេះឡើងវិញ។
- ចូលរួមសហការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដើម្បីទប់ស្កាត់ការជួលស្រីខ្មែរឲ្យពពោះជំនួសជនបរទេស និងបានចូលរួមរៀបចំច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងការពពោះជំនួស។
- លើកសំណើជំរុញឲ្យថែប្រជុំយន្តការថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីអនុវត្តវិធីល្អាតតាមព្រំដែនដោយសហការ និងធ្វើការអង្កេតក្នុងករណីមានការបាញ់ស្លាប់ឬធ្វើឲ្យរបួសពលរដ្ឋខ្មែរ ដើម្បីឈានទៅបំបាត់ទាំងស្រុងការលួចឆ្លងដែនទៅកាប់ឈើខុសច្បាប់នៅដីថៃ ។
- ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួងបានជួយសង្គ្រោះនិងធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ពលរដ្ឋខ្មែរពីបរទេសសរុបចំនួន៨១៥នាក់ ក្នុងនោះជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សមានចំនួន ៣៦៦ នាក់។ ជាការគូរកត់សម្គាល់ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ កម្ពុជាបានបញ្ជូនពលករ ទៅធ្វើការនៅក្រៅប្រទេសមានចំនួន ៨៥.៥៧៦នាក់ ។
- **ព្រំដែនកម្ពុជា-វៀតណាម**
 - o គណៈកម្មាធិការចម្រុះកិច្ចការព្រំដែននៃប្រទេសទាំងពីរ បានបោះបង្គោលព្រំដែនបានចំនួន ៣១៤ លើ ៣៧៥ ស្មើនឹង៨៤%។
 - o នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសទាំងពីរបានចុះហត្ថលេខារួមគ្នាលើលិខិតផ្ញើជូនឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីបារាំង Francois Hollande ស្នើសុំអ្នកបច្ចេកទេសបារាំងខាងផ្នែកផែនទីវិទ្យា ដើម្បីចម្លងខ្សែផែនទីពីផែនទីបានខ្នាត ១/១០០.០០០ មកលើផែនទី UTM ខ្នាត ១/៥០.០០០។
 - o កម្ពុជាបានធ្វើកំណត់ទូតទៅវៀតណាមជាច្រើនដើម្បីតវ៉ាប្រឆាំងនឹងការរំលោភបំពានតាមព្រំដែន។
- **ព្រំដែនកម្ពុជា-ឡាវ**
 - o គណៈកម្មាធិការចម្រុះកិច្ចការព្រំដែននៃប្រទេសទាំងពីរ បានធ្វើការបោះបង្គោលព្រំដែនបានចំនួន១២១ លើ ១៤៥ ស្មើនឹង ៨៦%។
- **ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ**
 - o គណៈកម្មាធិការចម្រុះកិច្ចការព្រំដែននៃប្រទេសទាំងពីរបានស្វែងរកបង្គោលព្រំដែន និងកំណត់ទីតាំងបង្គោលព្រំដែនចាស់ដែលបន្ទុល់ទុកពីសម័យអាណានិគមបារាំង-សៀម (សរុបចំនួន ៧៣បង្គោល) ក្នុងនោះរកឃើញចំនួន ៦៥ ទីតាំង ហើយភាគីទាំងពីរឯកភាពចំនួន៤០ទីតាំង និងមិនឯកភាពចំនួន ២៥ទីតាំង។
 - o ក្នុងចំណោមបង្គោលទាំង៦៥ដែលបានរកឃើញនោះ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសកម្ពុជា-ថៃបានចុះហត្ថលេខាលើរបាយការណ៍លទ្ធផលវាស់វែងបង្គោលព្រំដែនបានចំនួន១៤ បង្គោល ។

II. ទិសដៅការងារក្នុងឆ្នាំ២០១៧

ជារួមសមិទ្ធផលសំខាន់ៗដែលសម្រេចបានដូចជម្រាបជូនខាងលើ បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងសកម្មរបស់ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ក្រោមការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃរបស់ **ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រីប្រាក់ សុខុន** ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយការបរទេសរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ដើម្បីឆ្លើយតបបញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗចំពោះមុខ និងធ្វើឲ្យសម្រេចជោគជ័យជូនជាតិមាតុភូមិ ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ បាននិងកំពុងបន្តខិតខំក្នុងការពង្រឹងតួនាទីទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនក្នុងការកំណត់ទិសដៅការងារជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧ ដែលមានជាអាទិ៍ ៖ ការបន្តអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅផ្ទៃក្នុង ការត្រៀមលក្ខណៈរៀបចំទស្សនកិច្ចរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំទៅក្រៅប្រទេស ត្រៀមទទួលគណៈប្រតិភូថ្នាក់ដឹកនាំបរទេសមកបំពេញទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជា បន្តដោះស្រាយ

បញ្ហាព្រំដែនជាមួយវៀតណាម ឡាវ និងថៃ បន្តចរចាជាមួយសហរដ្ឋអាមេរិកឲ្យផ្អាកការចាត់បញ្ជូនពលរដ្ឋខ្មែរខុស
ច្បាប់ពីអាមេរិកមកកម្ពុជា និងធ្វើវិសោធនកម្ម “អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នារវាងកម្ពុជា និងអាមេរិកស្តីពីការធ្វើ
មាតុភូមិនិវត្តន៍ពលរដ្ឋខ្មែរពីសហរដ្ឋអាមេរិក” បន្តខិតខំការពារផលប្រយោជន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រជាពលរដ្ឋនៅក្រៅ
ប្រទេស ។ល។

សូមអរគុណ!
